

VIII. TASHQI IQTISODIY ALOQALAR

2021- yilning yanvar-iyun oylarida tashqi savdo aylanmasi 2585,8 mln. AQSh dollarini va o'zgarish sur'ati 126,8 %ni, jumladan 967,6 mln. AQSh dollarini - eksport operatsiyalari yoki o'tgan yilning mos davriga nisbatan 135,5 %ni, 1618,2 mln. AQSh dollarini - import operatsiyalari yoki o'tgan yilning shu davriga nisbatan 122,1 %ni tashkil etdi.

2021- yilning yanvar-iyun oylarida MDH va boshqa davlatlar kesimida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (mln. AQSh dollari)

	yanvar-iyun		2020- yil yanvar-iyunga nisbatan % hisobida
	2020- yil	2021- yil	
Tashqi savdo aylanmasi	2 039,4	2 585,8	126,8

shu jumladan:

MDH davlatlari	950,1	1 247,8	131,3
boshqa davlatlar	1 089,3	1 338,0	122,8
Eksport	714,2	967,6	135,5

shu jumladan:

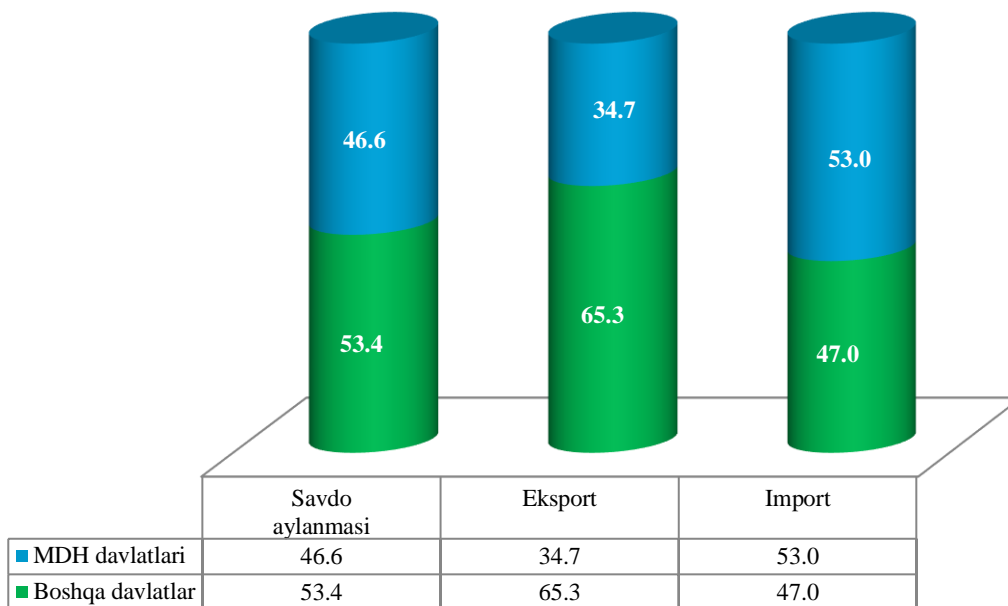
MDH davlatlari	247,8	315,6	127,4
boshqa davlatlar	466,4	652,0	139,8
Import	1 325,1	1 618,2	122,1

shu jumladan:

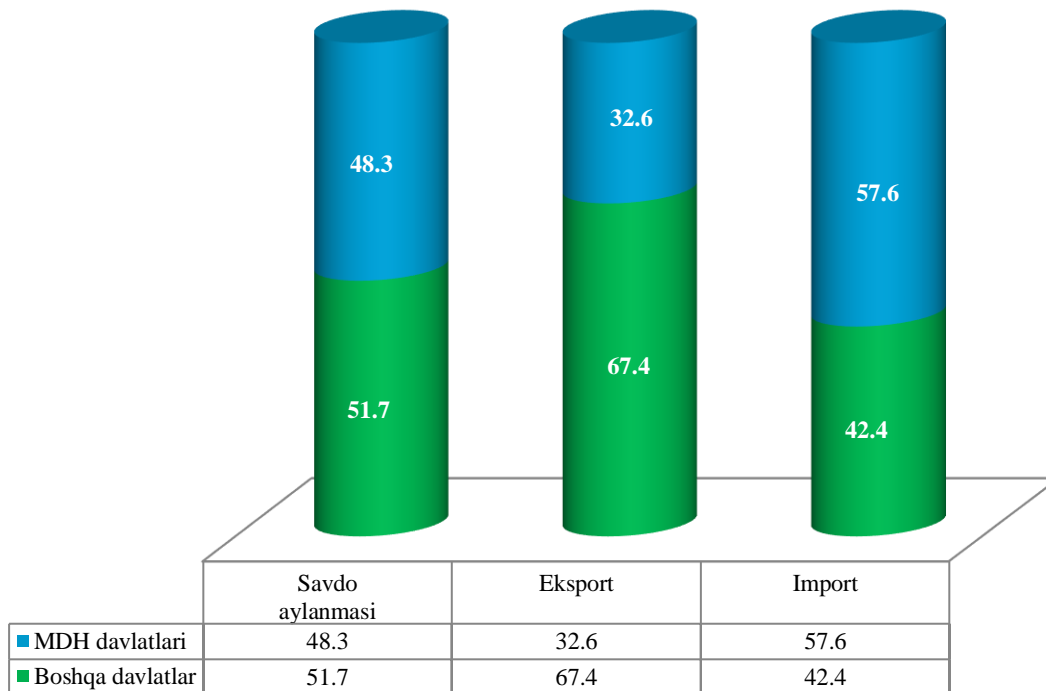
MDH davlatlari	702,3	932,2	132,7
boshqa davlatlar	622,8	686,0	110,1

**Viloyat tashqi savdo aylanmasida
MDH va boshqa davlatlarning ulushi, %da**

2020- yil yanvar-iyun

2021- yil yanvar-iyun

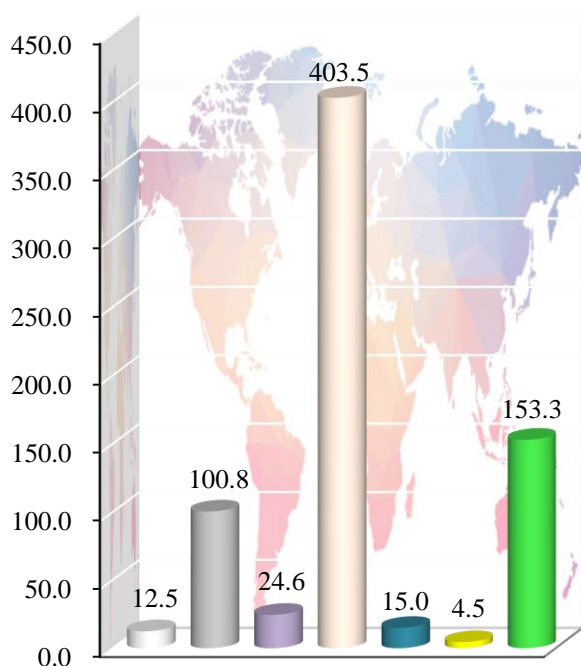
**2021- yilning yanvar-iyun oylarida
viloyat eksport-importi tarkibi**

	<i>Eksport va importning umumiy hajmidagi ulushi, % hisobida</i>		<i>2020- yil yanvar-iyunga nisbatan % hisobida</i>
	<i>2020- yil yanvar-iyun</i>	<i>2021- yil yanvar-iyun</i>	
Eksport tarkibi	100,0	100,0	135,5
paxta tolasi	1,8	0,03	2,3
oziq-ovqat mahsulotlari	14,1	11,8	113,7
kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar	3,4	3,8	151,4
energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	0,07	16,2 m.
qora va rangli metallar	56,5	59,7	143,0
mashina va uskunalar	2,1	1,8	114,5
xizmatlar	0,6	0,5	105,5
boshqalar	21,5	22,3	141,0
Import tarkibi	100,0	100,0	122,1
oziq-ovqat mahsulotlari	15,2	16,3	131,1
kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar	8,2	8,8	131,0
energiya manbalari va neft mahsulotlari	4,4	4,0	111,0
qora va rangli metallar	13,6	9,8	88,0
mashina va uskunalar	34,7	31,6	111,2
xizmatlar	1,7	1,1	80,0
boshqalar	22,2	28,4	156,0

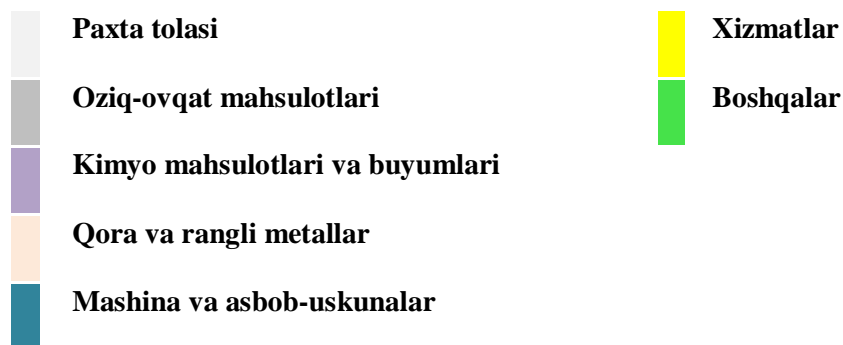
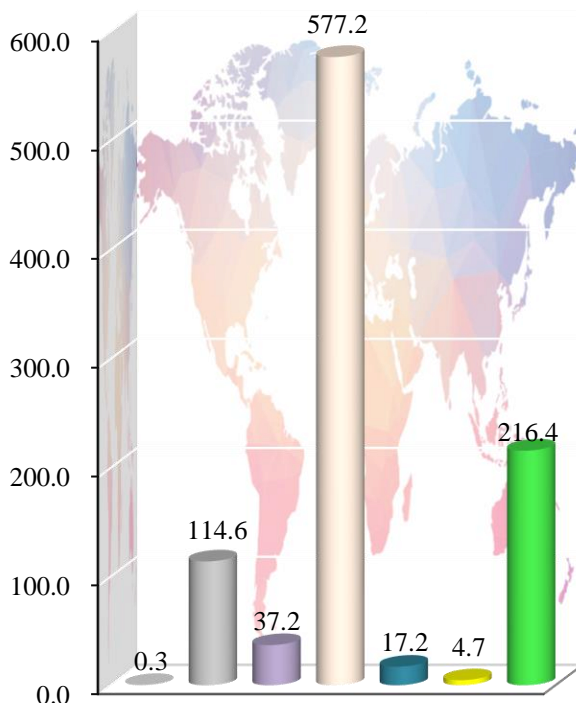
Eksport tarkibida tovarlar 99,5 % ulushiga ega bo'lib, bular asosan qora va rangli metallar (59,7 %), boshqa turdagi tovarlar (22,3 %), oziq-ovqat mahsulotlari (11,8 %), paxta tolasi (0,03 %), kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (3,8 %), mashina va uskunalar (1,8 %), shuningdek, xizmatlar (0,5 %) guruhlari hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi (mln. AQSh dollari)

**2021- yil
yanvar-iyun**

**2021- yil
yanvar-iyun**

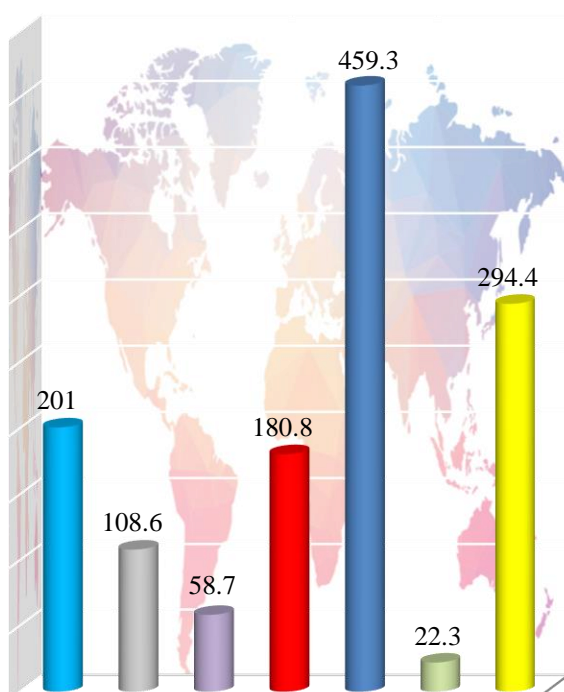

Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar (31,6%), qora va rangli metallar (9,8 %), oziq-ovqat mahsulotlari (16,3 %) hamda boshqa mahsulotlar (28,4 %) guruhlari hisobiga to‘g‘ri keldi.

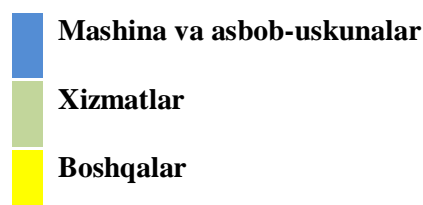
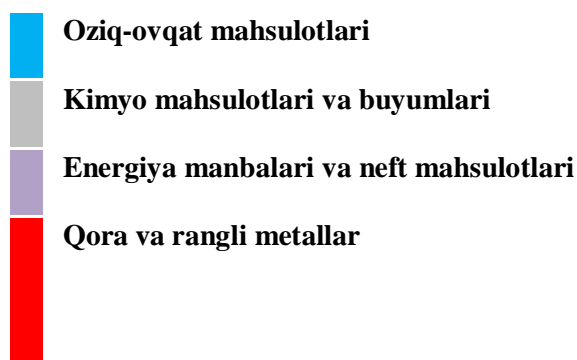
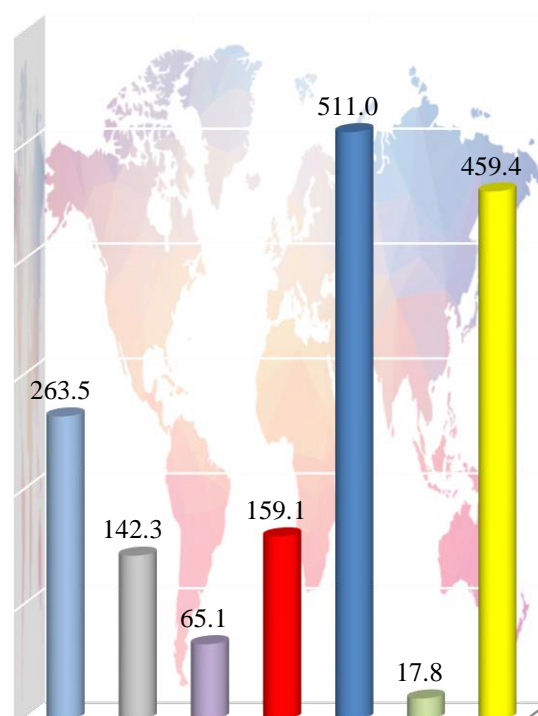
Tovar va xizmatlar importi tarkibi

(mln. AQSh dollari)

**2020- yil
yanvar-iyun**

**2021- yil
yanvar-iyun**

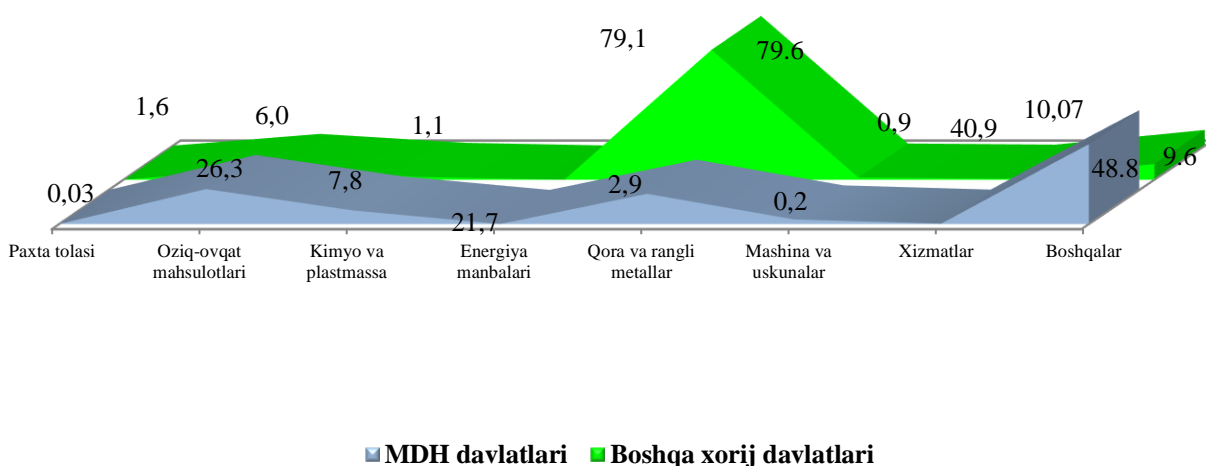
**2021- yilning yanvar-iyun oylarida viloyat tashqi savdo aylanmasida
katta ulushga ega bo'lgan davlatlar bilan tovar aylanmasi**

	<i>Viloyat tovar aylanmasida ulushi, % hisobida</i>	<i>2020- yil yanvar-iyunga nisbatan % hisobida</i>
Turkiya	21,3	192,1
Rossiya	21,1	120,1
Qozog'iston	19,0	134,7
Xitoy	10,8	80,4
Koreya Respublikasi	3,2	72,6
Belarus	3,1	4,7 m.
Braziliya	2,9	3,2 m.
Ukraina	1,9	2,1 m.
Germaniya	1,6	96,3
Afg'oniston	1,5	103,9
Italiya	1,2	2 m.
Tojikiston	1,2	80,0
Qirg'iz Respublikasi	1,2	119,2
Qatar	1,1	-
Niderlandiya	0,7	136,6
Irlandiya	0,7	127,4
Singapur	0,5	111,8
Hindiston	0,5	97,5
Ozarbajon	0,5	76,0
Litva	0,5	84,3

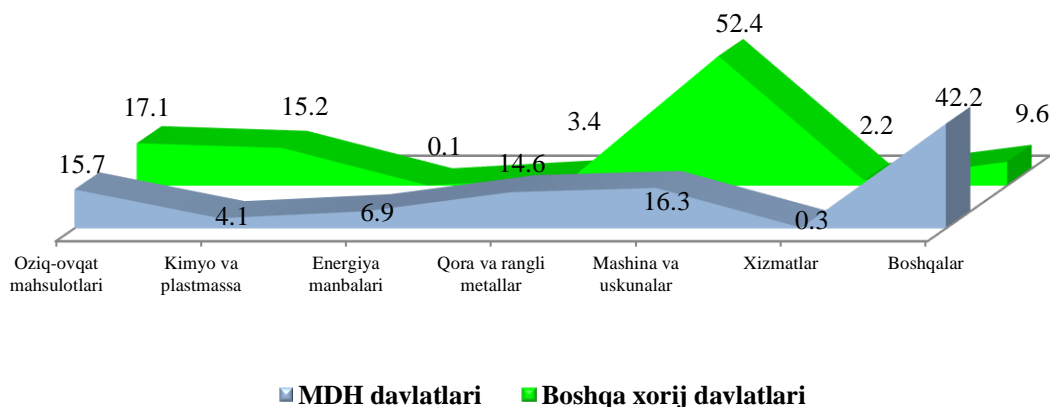
Eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Turkiya, Rossiya, Qozog‘iston, Xitoy va Afg‘oniston davlatlari hissasiga to‘g‘ri kelmoqda. Bu esa umumiy eksport hajmining 79,2 %ini tashkil qiladi. Turkiya, Rossiya, Qozog‘iston, Xitoy va Afg‘oniston davlatlariga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga nazar tashlasak, asosan energiya manbalari va neft mahsulotlari, kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar hamda oziq-ovqat mahsulotlari guruhlaridan iborat ekanligini ko‘rishimiz mumkin.

2021- yil yanvar-iyun oylarida MDH va boshqa xorij davlatlari bilan amalga oshirilgan tashqi savdo tarkibi %da

Eksport

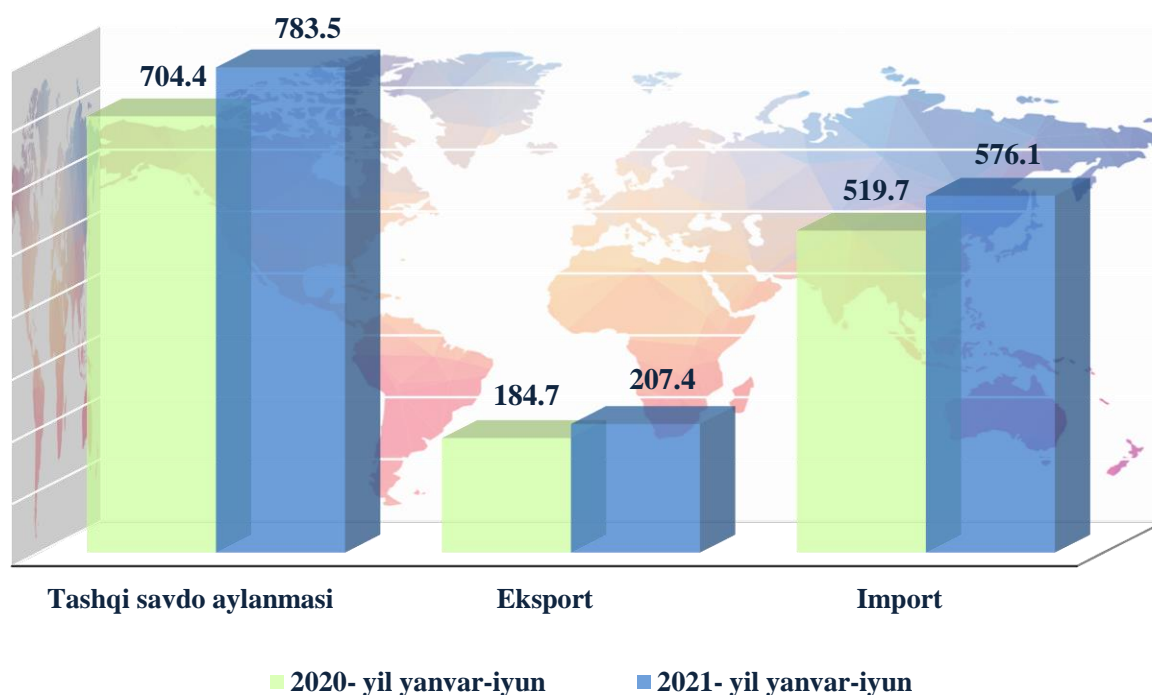
Import

Viloyatda tashqi savdoni qo‘llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo‘yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2021- yil yanvar-iyun oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 48,3 %ni tashkil etdi hamda tashqi savdo aylanmasi o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 31,3 %ga oshdi.

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2021- yilning yanvar-iyun oylarida 51,7 %ni tashkil qildi (2020- yilning ushbu davrida esa tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 53,4 %ga teng bo‘lgan).

**Toshkent viloyatining kichik biznes korxonalarining
tashqi savdo aylanmasi
(mln. AQSh dollari)**

So‘nggi yillarda Hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilinishi, eksportni qo‘llab-quvvatlash, import o‘rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida viloyat tashqi savdo aylanmasida kichik biznes korxonalarining ulushi oshib bormoqda.

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

2021- yilning yanvar-iyun oylarida jami 178,5 ming tonnadan ziyod meva-sabzavot mahsulotlari 80,6 mln. AQSh dollariga eksport qilindi (o'sish sur'ati – 14,5 % ga oshgan). Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 2021- yilning yanvar-iyun oylarida 145,2 ming tonnadan ko'proq sabzavotlar 53,9 mln. AQSh dollariga yoki o'tgan yilning mos davriga nisbatan qiymatda - 40,4 % ga o'sgan.

Shuningdek, 27,0 ming tonna meva va rezavorlar 21,7 mln. AQSh dollarga eksport qilingan bo'lib, eksport hajmi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 80,4 % ni tashkil etdi.

2021- yil yanvar-iyun, mln. AQSh dollari

Meva va
rezavorlar
27,0 ming tonna
21,7 mln. AQSh
dollari

Uzumlar
1,7 ming tonna
1,7 mln. AQSh
dollari

Eryong'oqlar
2,0 ming tonna
2,5 mln. AQSh
dollari

Sabzavotlar
145,2 ming tonna
53,9 mln. AQSh
dollari

Shuni aytib o'tish joizki, viloyatning eksport salohiyatini kengaytirish, yangi bozorlarni o'zlashtirish natijasida meva-sabzavot mahsulotlari, uzum, poliz, dukkakli ekinlar, shuningdek, quritilgan sabzavot va mevalar eksport qilinmoqda. Jumladan, 2021- yilning yanvar-iyun oylarida meva-rezavorlar hamda sabzavotlar eksport hajmi 77,3 mln. AQSh dollariga teng bo'lib, umumiy eksportdagi ulushi 8,0 % ni tashkil etdi.